

Stockholm 2015-06-18

Näringsdepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

Remissvar

Ert Dnr: N2015/2191/J

Vårt Dnr: SV/6/15

Svenskt Växtskydd om Slutbetänkande av Konkurrenskraftsutredningen, SOU 2015:15, Attraktiv, innovativ och hållbar strategi för en konkurrenskraftig jordbruks- och trädgårdsnäring

Svenskt Växtskydd uppskattar möjligheten att få lämna kommentarer till Konkurrenskraftsutredningens slutbetänkande.

Övergripande kommentar

Svenskt Växtskydd vill lämna en övergripande kommentar. Utredningen slår redan inledningsvis fast att jordbruks- och trädgårdsnäringen står inför stora utmaningar för att nå ökad konkurrenskraft och produktion. Vi delar denna uppfattning och konstaterar att detta först och främst kräver att åkermarken bevaras, men också att den nyttjas resursmässigt och miljömässigt optimalt. Ett hållbart brukande förutsätter också tillgång till en bred palett av växtskyddsmedel/-metoder.

Synpunkter på utredningen av och förslagen för växtskyddsområdet

Första förslagspunkten lyder: *"Att Kemikalieinspektionen får i uppdrag att till regeringen redovisa hur handläggningen av ärenden om godkännande av växtskyddsmedel kan förenklas. En jämförande analys av tillämpningen i ett antal andra EU-länder bör redovisas i detta sammanhang. Förslagen bör därtill analyseras utifrån ett konkurrenskrafts- och miljö/hälsoperspektiv."* Förslaget är bra, med den reservationen att det inte är KemI själva som bör utreda möjligheterna till förenklingar. Naturligtvis behöver KemI vara med men arbetet bör ledas av någon annan, som samtidigt har möjlighet och kompetens att göra analysen i enlighet med förslaget.

Den tredje förslagspunkten lyder *"Att Sverige ska använda de möjligheter till förenkling som ömsesidigt erkännande innebär. Kemikalieinspektionen ges i uppdrag att årligen till regeringen redovisa inkomna ansökningar om ömsesidigt erkännande samt motiv till beslut."* Det är oerhört viktigt att detta förslag realiserar. Samtidigt är det i det närmaste genant att det ska behöva påpekas att Sverige och KemI ska följa

EU-regelverket i förordningen 1107/2009. Detta borde vara en självklarhet som genomsyrade verksamheten från och med att förordningen trädde ikraft i juni 2011. Den svenska regeringen och KemI bör arbeta för att de politiska zonerna i 1107/2009 på sikt tas bort och att hela EU betraktas som en "zon." Ett alternativ/mellansteg kunde möjligen vara att zonerna följde EPPO:s odlingszonsystem. Det skulle kanske ge en något större relevans och medföra en större förståelse för zontänkande i godkännandearbetet. Med nuvarande system är det en uppenbar risk att zongränserna håller på att bli nya "murar" mellan de europeiska ländernas respektive registreringsmyndigheter. Större harmonisering är enda vägen till framgång för Europa.

Utredningen refererar till växtodlingsförsök genomförda av Hushållningssällskapet som visar att användningen av svampmedel kan öka skörden av höstvetete med i genomsnitt 12 procent. *"Om dessa resultat aggregeras till nationell nivå betyder avsaknaden av dessa svampmedel en förlorad intäkt på cirka 400 miljoner kronor årligen. Mot bakgrund av att effektiva medel saknas kan äldre, mindre effektiva medel vara det alternativ som står till buds vilket kan innebära att större doser användas för att kompensera för en sämre effekt. Äldre medel kan även ha sämre miljö- och hälsoegenskaper."* Svenskt Växtskydd delar Hushållningssällskapets uppfattning att Sverige intar en unik position och att detta gör att svensk jordbruks- och trädgårdsnäring förlorar i förhållande till konkurrentländerna. Vi vill dessutom peka på de problem med risk för resistens hos skadegörarna som kommer som ett brev på posten om vi inte har tillgång till en bred arsenal av medel/metoder.

Svenskt Växtskydds tillägg till utredningens förslag

Allmänna synpunkter

Förbättringar i hanteringen av ansökningsärenden i Sverige (KemI) är en bra och nödvändig förutsättning för företagens vilja och möjlighet att ansöka om godkännande här. Detta har **viss betydelse** för jordbruks- och trädgårdsnäringens tillgång till växtskyddsmedel. Att göra förändringar för enbart Sverige kan ha betydelse för att effektivisera för företagen och KemI, men får inte alltid den stora genomslagskraft som skulle behövas. Att justeringar av hanteringen görs för hela Norra Zonen är av **avgörande betydelse** för att ansökningsviljan ska öka.

Den totala marknaden för växtskyddsmedel i Norra Zonen är försvinnande liten i jämförelse med de Centrala och Södra Zonerna, medan kostnaderna för en Norra Zonen specifik dRR är mycket höga. Att utöver detta ytterligare komplicera myndighetsutövandet för företagen i Sverige är inte bra. Det finns en klar risk att färre nya växtskyddsmedel kommer att anpassas till, registreras och marknadsföras i Sverige och i den Norra Zonen. I synnerhet gäller det produkter för frukt och grönt, men risken är påtaglig även för stora fältgrödor. De produkter som utvecklas kommer ofta senare till Norra Zonen, vilket gör att jordbruket i andra Europeiska länder får tillgång till både fler och modernare produkter snabbare och att svenskt lantbruk tappar i konkurrenskraft.

Förslag till konkreta åtgärder på kort sikt

- **Att Norra Zonen accepterar en draft Registration Report (dRR) från Centrala Zonen** och att nationella miljöriskbedömningar och effektivitetsförsök biläggs i nationella addenda
- **Avskaffa särkrav för Norra Zonen så långt som möjligt.**
- **Ge stöd till mindre användningsområden:** Beslut bör i många fall kunna baseras på en dRR från den Centrala Zonen utan ytterligare krav på svensk nationell data.
- **Förbättrade villkor för mindre grödor och för små användningsområden i större grödor är nödvändigt:** Avskaffa den sammanlagda arealgränsen på 3000 ha för subventionerade ansökningsavgifter, underlätta för grödor strax över gränsen för mindre gröda samt för ”minor use in major crops”.
- **Acceptera ömsesidigt erkännande** från Norra Zonen och Centrala zonen och acceptera att företagen får komplettera då information saknas
- **KemI bör effektivisera handläggningen** genom att acceptera vissa förenklade förfaranden som andra länder i EU använder, t.ex. vid non-significant formulation changes. KemI bör tillämpa Risk envelope-principen i högre grad.
- **Inför förenklade procedurer för administrativ ärendehantering**, t.ex. processen för administrativa förlängningar bör ske per automatik utan någon ansökan. Inför anmälningsförfaranden för enkla administrativa ärenden som t.ex. namnändring av en produkt eller att lägga till en produktionsplats som är godkänd på EU-nivå.
- **KemI måste kunna effektivisera sitt arbete med handläggningen av ansökningar.** Idag är det en helt oacceptabel eftersläpning i handläggningen av ansökningar. Man måste acceptera andra länders myndigheters utvärderingar/tolkning av det gemensamma regelverket utan att göra om allt en gång till.

För Svenskt Växtskydd

Hans Hagenvall